

Medlem af Inatsisartut
Knud Fleischer
Kattusseqatigiit Partiiat

Besvarelse af § 37 vedrørende toldfri indførsel.

Den 12. juni 2012
Sagsnr.
Dok. Nr.

Kære Knud Fleischer.

Du har rejst en række spørgsmål omkring udvikling i provenu fra indførselsafgifter i forbindelse med ophævelse af den toldfri indførsel ved indrejse, som jeg herved skal forsøge at besvare.

Postboks 1605
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 32 20 42
E-mail: tax@gh.gl
www.nanoq.gl

1. Hvad er resultaterne af analysearbejdet omkring udviklingen af provenuet fra indførselsafgifter i forbindelsen med ophævelse af salg af toldfrie varer?

Jeg henviser til redegørelse omkring evaluering af udviklingen i provenu og mængder for perioden 2002 til 2011 i forbindelse med ophævelse af toldfri indførsel ved indrejse. Redegørelsen er færdiggjort medio maj 2012, således de seneste tal fra alkoholstatistikken for 2011 indgår i redegørelsen.

2. KNI Pilersuisoq har i slutningen af 2011 angivet, at butikken i Kangerlussuaq havde en omsætningsnedgang på ca. 50 %. Har Naalakkersuisut efterprøvet oplysningens rigtighed?

Naalakkersuisut tvivler ikke på KNI Pilersuisoqs oplysninger, og har ikke fundet anledning til at efterprøve disse.

3. Hvor mange arbejdspladser har ophævelsen af toldfrie varer i Kangerlussuaq kostet?

KNI Pilersuisoq har overfor KNR den 22. december 2011 oplyst, at stoppet for toldfri indførsel af alkoholholdige drikkevarer samt delvist stop for toldfri indførsel af tobaksvarer har betydet en omsætningsnedgang på ca. 50%, og har medfør at selskabet har måttet afskedige én medarbejder i dutyfree butikken samt to andre medarbejdere i Kangerlussuaq.

Med venlig hilsen

Maliina Abelsen

Evaluering af tax free stop

I dette notat evalueres effekterne af ændringen af indrejsebekendtgørelsen pr. 1.1.2011, hvorefter det ikke længere er muligt at indføre toldfrit alkohol til Grønland, ligesom de tilladte mængder af toldfri tobak er reduceret. Også kaldet "tax free stoppet".

Konklusionen er, at det provenu, som afgifterne på alkohol og tobak skulle indbringe i 2011 ikke blev nået. Dette har været situationen i en årrække, hvor indførslen af alkohol og tobak har været støt faldende. Det siger imidlertid ikke noget om hvorvidt indførslen havde været mindre uden tax free stoppet.

Analysen bygger på data fra indførselsstatistikken, og er derfor ikke en forbrugsstatistik. Det må dog antages, at en forbrugsstatistik ikke vil afvige væsentligt. Analysen er heller ikke en gennemgang af hvor alkoholen og tobakken er forhandlet, og derfor kan der ikke foretages konkrete vurderinger af omfanget af varer, der er solgt i almindelige detailbutikker frem for lufthavnsbutikker.

Budget- og regnskabstal 2011

I FL2011 var der budgetteret med indtægter fra indførselsafgifter på alkohol og tobak på 455 mio. kr. fordelt på 248 mio. kr. på alkohol og 207 mio. kr. på tobak. Af dette var der forudsat at tax free stoppet bidrog med 5 mio. kr. på alkohol og 25 mio. kr. på tobak, således at tax free stoppet ville bidrage med 30 mio. kr.

Af regnskab 2011 fremgår det, at de realiserede tal for henholdsvis tobak og alkohol er 198,9 mio. kr. og 225,2 mio. kr. Samlet set indbragte de to grupper altså Landskassen 411,1 mio. kr., hvilket var 43,9 mio. kr. mindre end forventet. Dette er opsummeret i tabel 1.

Tabel 1: Indførselsafgifter på alkohol og tobak i FL2011 og LAKA2011 (1.000 kr.):

	FL2011	FFL2011 – uden tax free stop	LAKA2011	Difference FL11- LAKA11	Difference FL2011 uden tax free stop – LAKA2011
Alkohol	248.000	243.000	225.198	-22.802	-17.802
Tobak	207.000	182.000	185.904	-21.096	3.904
I alt	455.000	425.000	411.102	-43.898	-13.898

Isoleret set kan det ud fra ovenstående tal ikke konkluderes om tax free stoppet har virket efter hensigten. Det kan blot konstateres, at provenuet har været mindre end forventet. Men det er ikke muligt at vurdere hvad provenuet havde været, hvis ikke indrejsebekendtgørelsen var blevet ændret.

Ligeledes kan der være udsving imellem de enkelte år, som gør, at det er usikkert at konkludere på baggrund af et enkelt år. I dette notat gennemgås udviklingen i indførselsafgifter over 10 år.

En række andre faktorer har indflydelse på indførslen af alkohol og tobak, og som det fremgår af næste afsnit, har forbruget været støt faldende i de sidste 10 år.

Udviklingen i indførselsafgifter 2002-2011

Perioden 2002 til 2011 er valgt dels for at analysere forbrugsudviklingen over en længere årrække. Dels er det ønsket at lade de seneste to store afgiftspakker i 2003 og 2007 indgå i analysen, for at vurdere afgifternes effekt på efterspørgslen.

Udsving i indførte mængder de enkelte år imellem skal derfor tolkes med en vis varsomhed i forhold til årets forbrug, idet en mer- eller mindre indførsel kan skyldes nedbringelse eller opbygning af lagre.

Provenu 2002 til 2011

	2002	2003	2004	2005	2006
	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.
Varegrupper					
Øl	140.323.874	133.981.308	130.404.241	135.553.082	132.053.977
Vin	42.326.801	41.044.040	46.722.329	49.075.364	46.758.654
Spiritus	55.374.699	45.526.213	48.398.110	52.048.669	47.241.520
Alkohol i alt	238.025.374	220.551.561	225.524.680	236.677.115	226.054.151
Cigaretter	191.624.267	181.199.313	188.374.705	182.822.158	176.860.657
Anden tobak	16.565.832	16.668.932	23.070.556	26.466.433	27.046.619
Tobak i alt	208.190.099	197.868.245	211.445.261	209.288.59	203.907.276
Alkohol og tobak i alt	446.215.473	418.419.806	436.969.941	445.965.706	429.961.427
	2007	2008	2009	2010	2011
	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.
Varegrupper					
Øl	135.193.494	150.234.879	146.854.003	145.181.660	146.985.877
Vin	52.530.630	48.390.068	53.389.952	49.372.147	49.606.144
Spiritus	46.900.498	34.798.210	38.376.720	38.142.492	35.923.806
Alkohol i alt	234.624.622	233.423.157	238.620.675	232.696.299	225.198.764
Cigaretter	184.779.576	162.421.670	150.600.641	160.766.516	146.719.894
Anden tobak	28.461.168	30.561.352	33.301.587	34.982.064	40.954.400
Tobak i alt	213.240.744	192.983.022	183.902.228	195.748.580	185.904.016
Alkohol og tobak i alt	447.865.366	426.406.179	422.522.903	428.444.879	408.352.780

Som det fremgår af ovenstående tabel er udviklingen i provenuer i løbende priser relativt stabilt med en svagt faldende tendens over perioden 2002 til 2011. Ses der på udviklingen i faste priser har der været tale om et relativt betydeligt fald. Faldet i reale priser er beregnet til ca. 30%.

Det er specielt indførslen af den stærkere spiritus der har været faldende, mens indførslen af øl og vin har været relativt stabilt, og for vinens vedkommende en svagt stigende indførsel i perioden.

På tobaksområdet er provenuet stabilt frem til 2007, hvorefter det falder markant fra 2007 til 2008 (mere end 10%) og udviser en fortsat faldende tendens i årene derefter.

En mere interessant udvikling er dog at provenuet fra indførslen af cigaretter er faldet med ca. 23% siden 2002, mens provenuet fra indførslen af andre tobaksvarer er steget med ca. 147% i samme periode.

Mængder 2002 til 2011

Indførslen af tobaksprodukter:

		2002	2003	2004	2005	2006
Cigaretter	stk.	115.436.305	107.329.238	99.669.156	96.731.301	93.577.067
Cigaretpapir	stk.	16.165.733	15.424.911	19.716.150	22.866.949	24.863.054
Finskåren tobak	kg	7.857	8.029	9.432	11.310	11.270
Grovskåren tobak	kg	9.458	9.260	12.327	13.043	12.784
Cerutter mv. under 3 gram	stk.	290.831	295.154	327.969	282.550	203.665
Cigarer over 3 gram	stk.	152.941	143.360	118.041	118.474	116.691

		2007	2008	2009	2010	2011
Cigaretter	stk.	94.435.863	72.834.830	67.533.920	72.092.608	65.172.490
Cigaretpapir	stk.	23.415.513	24.433.571	19.792.615	21.753.923	31.040.308
Finskåren tobak	kg	12.145	9.283	13.420	13.059	12.395
Grovskåren tobak	kg	13.326	15.514	16.024	18.458	22.271
Cerutter mv. under 3 gram	stk.	218.581	135.378	168.655	130.716	162.650
Cigarer over 3 gram	stk.	144.101	113.370	40.588	47.253	38.727

Mængden af indførte cigaretter er faldet fra mere end 115 mio. stk. i 2002 til ca. 65 mio. stk. i 2011, svarende til et fald på 43,5% i perioden. I modsætning hertil står indførslen af cigaretpapir samt finskåren og grovskåren tobak som er steget med henholdsvis 92,0%, 57,8% og 135,5%.

Tallene over de indførte mængder viser tydeligt et fald gennem perioden, mest mærkbart i 2008 hvor indførslen af cigaretter faldt med 22,9% i forhold til året før. Hovedårsagen skal sandsynligvis tilskrives de relative markante afgiftsstigninger i oktober 2007.

Med en stigning i indførslen af cigaretpapir samt grovskåren- og finskåren tobak i perioden synes der at være en forskydning i forbruget fra færdigrullede cigaretter til hjemmerullede cigaretter. Da det næppe synes sandsynligt at rygere synes det er "hyggeligt" at rulle sine cigaretter selv, er forklaringen sandsynligvis nærmere at mange ikke har råd til at ryge færdigrullede cigaretter.

Dette synes også i overensstemmelse med udviklingen i realløn sammenholdt med væsentligt større afgiftsstigninger end stigninger i de almindelige priser. Samlet medfører dette, at et uændret forbrugsmønster vil lægge beslag på en større del af indkomsten i 2011 end i 2002. Den enkelte kan delvist kompensere for dette ved at omlægge forbruget til andre og billigere produkter.

Indførslen af alkoholholdige drikkevarer:

		2002	2003	2004	2005	2006
Øl	liter	7.415.147	7.075.315	6.916.339	7.218.886	7.145.502
Vin	liter	756.825	729.567	826.497	859.617	804.228
Spiritus	liter	200.347	166.069	174.736	190.616	174.631

		2007	2008	2009	2010	2011
Øl	liter	7.280.480	7.196.004	6.999.273	6.953.004	6.710.754
Vin	liter	900.642	672.347	774.429	700.010	673.220

Spiritus	liter	166.319	101.864	115.104	113.013	103.827
----------	-------	---------	---------	---------	---------	---------

Som det fremgår af ovenstående tabel har der været et fald i indførslen af alle tre produktgrupper. Således er indførslen af øl faldet med 9,50%, indførslen af vin er faldet med 11,04% og indførslen af spiritus er faldet med 48,17% i perioden 2002 til 2011.

Som for cigaretternes vedkommende ses en relativ stor nedgang fra 2007 til 2008, hvilket som tidligere nævnt sandsynligvis skyldes vedtagelse af en afgiftspakke den 19. oktober 2007. Bortset fra dette ene år er udviklingen kendetegnet ved små udsving de enkelte år i mellem, men med en helt klar faldende trend.

Udviklingen i de indførte mængder fra 2007 til 2008 på såvel cigaretter som øl, vin og spiritus indikere, at afgiftsniveauet/prisniveauet har nået en grænse, hvor den almindelige forbruger aktivt begynder at fravælge disse produkter, idet pris i forhold glæden ved det pågældende produkt ikke længere står mål med hinanden.

Sammenholdes ovennævnte udvikling med udviklingen i realindkomstindekset, synes udviklingen at vise samme tendens som forbruget af tobak, at en del af det tidligere forbrug erstattes af forbrug af billigere produkter blandt andet på grund af en lavere afgift, jf. den progressivitet der er i afgiftsbelægningen på alkoholområdet.

Forbrug pr. indbygger over 14 år.

Fald i såvel mængder som provenu har samtidigt medført et fald i det gennemsnitlige forbrug pr. indbygger over 14 år.

Indførslen af tobaksprodukter i gram pr. indbygger over 14 år i perioden 2002 til 2011.

2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
3.223,22	3.009,67	2.901,18	2.867,30	2.770,33	2.821,12	2.296,41	2.273,07	2.417,22	2.296,57

I perioden 2002 til 2011 er indførslen af tobaksprodukter pr. indbygger over 14 år faldet fra over 3,2 kilo pr. år til 2,3 kilo pr. år, svarende til et fald på 28,8%.

I næste tabel er indførslen af alkohol omregnet til ren alkohol pr. indbygger over 14 år opgjort for perioden 2002 til 2011, faldet fra et gennemsnitligt 14,44 liter ren alkohol til under 10,00 liter ren alkohol pr. indbygger svarer til et fald på ca. 30,7%.

Indførslen af alkohol i liter pr. indbygger over 14 år omregnet til ren alkohol.

2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
12,44	11,60	11,65	12,11	11,68	11,97	10,55	10,63	10,43	9,79

Årsagsforklaringer

Som det fremgår af ovenstående er der et stadigt fald i indførslen af alkohol og tobak. Der er en lang række årsager til dette, som kort kan sammenfattes til:

1. Ændring i afgiftssatser.
2. Tiltag som kan have indflydelse på forbrug og dermed indførsel, eksempelvis rygelovgivning.

3. Udvikling i realløn, og dermed den enkeltes mulighed for indkøb de pågældende produkter.
4. Udvikling i almene normer og kutyper.
5. Ændring i forbrugsmønstre
6. Monopollignende tilstande

1. Ændring i afgiftssatser.

I perioden 2002 til 2011 er afgiftssatserne ændret 2 gange. Første gang var 7. november 2003, hvor afgiftssatserne på tobaksprodukter blev ændret og anden gang var 19. oktober 2007 hvor afgiftssatserne på såvel tobaks- og alkoholprodukter blev ændret.

Afgiftssatserne på alkohol er gradueret efter mængden af alkohol med en progressiv virkning, således at afgiften pr. liter ren alkohol er lavere for de mere svage alkoholtyper som eksempelvis øl og vin i forhold til eksempelvis stærk spiritus som snaps, rom, vodka og lignende. For overskuelighedens skyld er kun medtaget udviklingen i afgifter for de største afgiftsgrupper som omfatter øl af almindelig pilsnerstyrke, bordvin indeholdende mellem 9,10 til 12,09 procent alkohol og stærk spiritus indeholdende mellem 35,10 til 45,09 procent alkohol. Disse tre afgiftsgrupper står for mellem 90 og 95% af de indførte mængder alkohol.

Vareart	Før 7. november 2003	7. november 2003	19. oktober 2007	Procentvis stigning
Cigaretter	1,66 kr./stk.	1,89 kr./stk.	2,23 kr./stk.	34,34%
Cerutter/Cigarillos	0,97 kr./stk.	1,11 kr./stk.	1,30 kr./stk.	34,02%
Cigarer	1,17 kr./stk.	1,34 kr./stk.	1,58 kr./stk.	35,04%
Cigaretpapir	0,36 kr./stk.	0,41 kr./stk.	0,48 kr./stk.	33,33%
Tobak – grovskåren	366,76 kr./kilo	417,59 kr./kilo	492,00 kr./kilo	34,15%
Tobak – finskåren	867,52 kr./kilo	987,76 kr./kilo	1.165,00 kr./kilo	34,29%
Øl, 4,10 til 5,09%	18,45 kr./liter	18,45 kr./liter	21,00 kr./liter	13,82%
Vin, 9,10 til 12,09%	47,00 kr./liter	47,00 kr./liter	56,00 kr./liter	19,15%
Spirit, 35,10 til 45,09%	289,21 kr./liter	289,21 kr./liter	361,00 kr./liter	24,82%

Forbrugerpristallet er steget 21% i perioden 1. januar 2002 til 1. juli 2011.

2. Tiltag som kan have indflydelse på forbrug og dermed indførsel, eksempelvis rygelovgivning, begrænsninger i salg af alkoholholdige drikkevarer.

Siden 1994 er der sket en række omstramninger af reglerne om rygning. I 2010 blev Inatsisartutlov om forbud mod rygning vedtaget med virkning fra 1. oktober 2010, hvor der skete væsentlige stramninger i forhold til tidligere, eksempelvis forbud mod indendørs rygning på en lang række arbejdspladser, hoteller, restauranter, værtshuse, taxaer etc.

På alkoholområdet er en række byer, via bekendtgørelse, pålagt restriktioner således at alkohol over en vis styrke ikke må sælges i de pågældende byer. For en række

bygders vedkommende gælder, at man først skal bestille de alkoholholdige produkter hjem, der er således ikke mulighed for impulsindkøb.

3. Udvikling i realløn, og dermed den enkeltes mulighed for at, købe de pågældende produkter.

Jf. Grønlands Statistiks indkomststatistik er den gennemsnitlige realløn i perioden 2002 til 31. december 2009 faldet med 0,2% fra indeks 100,0 i 2002 til indeks 98,8 ved udgangen af 2009, hvilket reelt er et udtryk for at forbrugerpriserne i perioden 2002 til 2009 er steget mere end lønningerne, således at den gennemsnitlige forbruger reelt kan købe færre varer i 2009 end i 2002. Da lønfremgangene i 2010 og 2011 har været forholdsvis beskedne kombineret med kraftigt stigende oliepriser og miljøafgift må der forventes en forsat nedgang i reallønsindekset.

4. Udvikling i almene normer og kutymmer.

Samfundets normer omkring alkohol og tobak har ændret sig i de seneste årtier. Dette har medført, at eksempelvis alkohol på arbejdspladser ikke længere er velset som for år tilbage.

5. Ændring i forbrugsmønstre.

Siden 1989 hvor den første lov om andelsboliger blev vedtaget, har det været et generelt ønske fra politisk side, om at en større del af befolkningen boligforsyner sig selv. For den enkelte familie kan springet fra lejebolig til ejerbolig godt medføre meromkostninger til boligformål på flere tusinde kroner om måneden, hvilket for en gennemsnitsfamilie medfører, at forbruget af andre varer og tjenesteydelser også skal omlægges. Ved sådanne omlægninger vil det som oftest være den mere luksusprægede del af forbruget som spares væk eller beskæres, eksempelvis forbruget af alkohol og tobak.

6. Monopollignende tilstande.

Indførslen af alkoholholdige drikkevarer og tobaksprodukter er pålagt restriktioner, og kan kun indføres efter særligt tilladelse. En tilladelse som kun gives med henblik på videresalg eller servering. Ligeledes er salget af øl og kulsyreholdige drikkevarer pålagt begrænsninger i form af, at disse produkter kun må sælges på en række bestemte flasketyper.

Disse begrænsninger samt den meget begrænsede konkurrence har givet en række monopollignende tilstande, og har medført højere priser for forbrugerne end nødvendigt.

Afsluttende bemærkninger.

I dette afsnit er forsøgt samlet analysens hovedkonklusioner i kort form.

Konklusionerne kan kort beskrives som følger:

1. Provenuet fra indførselsafgifter på alkohol og tabak var lavere i 2011 end budgetteret i Finansloven.
2. Provenu fra indførselsafgifter på tobaksvarer og alkoholholdige drikkevarer har i siden 2002 været faldende. En del af faldet i provenuet fra indførselsafgifter er blevet kompenseret gennem højere afgifter på tobaksvarer i 2003 og 2007 og på alkoholholdige produkter i 2007.
3. Udviklingen i de indførte mængder indikerer af der er nået en "smertegrænse" for hvad den forbrugeren vil betale for de pågældende

- produkter. Yderligere afgiftsstigninger vil med stor sandsynlighed betyde yderligere fald i indførslen.
4. En række faktorer medvirker til at sænke forbruget. Det gælder eksempelvis faldende realløn, ændrede normer og lovgivning.
 5. Da mængder og provenu kan variere fra det ene år til det andet som følge af lagerforskydninger, bør stoppet vurderes over en længere periode end et år. Eksempelvis kan det forestilles at personer som rejser meget har opbygget et lille lager som først skal opbruges, før erstatningsprodukter indkøbes i Grønland.

I forbindelse med Finansudvalgets behandling af forslag til finanslov for 2012 var det Naalakkersuisuts vurdering, med baggrund i provenuet for de første 8 måneder af 2011, at provenuet fra indførselsafgifter på alkohol og tobak ville andrage ca. 436 mio. kr. for 2011 fordelt med ca. 229 mio. kr. på alkohol og ca. 207 mio. kr. på tobak.

Hvor skønnene på alkoholområdet primo september 2011 var rimeligt præcise, var skønnene på tobaksområdet alt for positive. Naalakkersuisut har ikke nogen entydig forklaring på denne udviklingen, men skønner at vedtagelsen af den nye rygelovgivning har haft større effekt end forventet, idet der ikke bør ses bort fra eventuelle lagerforskydninger som en mulig medvirkende årsag.

Den umiddelbare konklusion vil være at begrænsningerne i den toldfrie indrejse har haft begrænset effekt på provenuet, men ingen kan udtale sig om, hvorledes udviklingen ville have været hvis reglerne havde været uændrede. I disse overvejelser skal også inddrages hvilken effekt, eksempelvis lov om forbud med rygning som trådte i kraft pr. 1. oktober 2010 med videre har haft på forbruget af alkohol og tobak

Det eneste man kan konstatere med sikkerhed er, at forbruget af alkohol og tobak over en længere periode har været faldende og at det sandsynligvis er en tendens som vil fortsætte i de kommende år. Ikke mindst på tobaksområdet hvor forholdsvis langt flere ryger end i den øvrige del af den vestlige verden.

Der kan således ikke konkluderes noget konkret om den provenumæssige effekt af tax free stoppet. Men den generelt faldende tendens på indførslen af alkohol og tobak er i overensstemmelse med Naalakkersuisuts sundhedspolitik. Tax free stoppet har i værste fald ingen effekt i forhold til denne politik, men understøtter den formodentlig. På denne baggrund finder Naalakkersuisut ikke anledning til at ændre på indrejsebekendtgørelsen, så der på ny kan indføres toldfrie varer i Grønland.

Kattusseqatigiit Partiiat

06 juni 2012

I henhold til § 37 i Inatsisartuts Forretningsorden fremsætter jeg følgende spørgsmål til Naalakkersuisut:

Spørgsmål til Naalakkersuisut:

1. **Hvad er resultaterne af analysearbejdet omkring udviklingen af provenuet fra indførselsafgifter i forbindelse med ophævelse af salg af toldfrie varer?**
2. **KNI pilersuisoq har i slutningen af 2011 angivet, at butikken i Kangerlussuaq havde en omsætningsnedgang på ca. 50 %. Har Naalakkersuisut efterprøvet oplysningens rigtighed?**
3. **Hvormange arbejdspladser har ophævelsen af toldfrie varer i Kangerlussuaq kostet?**

(Medlem af Inatsisartut Knud Fleischer, Kattusseqatigiit Partiiat)

Begrundelse:

Naalakkersuisut skrev bl.a. i deres besvarelse af vores spørgsmål vedrørende ovennævnte i januar 2012, at departementet for finanser agter at fremlægge analysearbejdet om foråret 2012.

Vi er derfor fra *Kattusseqatigiit Partiiat* interesseret i, at få indblik i hvorledes ophævelsen af salg af toldfrie varer har haft konsekvenser for økonomien og arbejdskraften.